

แผ่นดินต้องคำสาป

จากสมเด็จพระเจ้าเสือ

❀ ถึงแผ่นดินพระเจ้าบรมโกศ ❀

ถ้าจะเป็นพระราชโองการสถาปนาแห่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
อันเป็นเหตุให้กรุงศรีอยุธยาต้องพบกับความวิบัติวิโยค

เกริกฤทธิ์ ไทคุณธนาภ

แผ่นดินต้องคำสาป

จากสมเด็จพระเจ้าเสือ
ถึงแผ่นดินพระเจ้าบรมโกศ

เกริกฤทธิ์ ไทคุณนภาพ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

เกริกฤทธิ์ ไทสุนทรนภ.

แผ่นดินต้องคำสาป จากสมเด็จพระเจ้าเสือ ถึงแผ่นดินพระเจ้าบรมโกศ.--กรุงเทพฯ :

บางกอกบุ๊ค, ๒๕๕๕.

๒๘๘ หน้า.

๑.ไทย--ประวัติศาสตร์. I. ชื่อเรื่อง.

๙๕๙.๓

ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๗๔๐๕-๓๒-๒

© สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามลอกเลียนไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือ
นอกจากจะได้รับอนุญาตจาก บริษัท ไพลินบุ๊คเน็ต จำกัด (มหาชน)

ประธานกรรมการ

พล.อ.วิชา ศิริธรรม

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ฉัตรเฉลิม เฉลิมชัยวัฒน์

ที่ปรึกษากฎหมาย

อนันต์ แยมเกษร นบ.น.ม.นศม.

ผู้จัดการสำนักพิมพ์

สมบัติ สุทธิจิตร

บรรณาธิการบริหาร

วังโพธิ์ สีสั่งชัย

บรรณาธิการต้นฉบับ

เกริกฤทธิ์ เชื้อมงคล

กองบรรณาธิการ

วรวิทย์ อุปนันต์ พัทธธีรา เจริญทัยรัตน์

พิสูจน์อักษร

สุธาศิณี ตงสาลี ประมวล ศรีอินทร์

ออกแบบปก

Evolution art

ศิลปกรรม

Richess Studio Press

พิมพ์

ทำงานส่วนจำกัด รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์

จัดพิมพ์

สำนักพิมพ์บางกอกบุ๊ค

จัดทำนาย

PAILIN

บริษัท ไพลินบุ๊คเน็ต จำกัด (มหาชน)

๘๘ ถนนเสรีไทย แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๕๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๐ ๑๙๑๙ โทรสาร ๐ ๒๕๔๐ ๑๘๑๘

Website : www.pailinbooknet.com E-mail : pallin.editor@gmail.com

ISBN 978-616-7405-32-2

9 786167 405322

ราคา 199 บาท

หากผู้อ่านพบหนังสือของสำนักพิมพ์เล่มใดที่ไม่ได้มาตรฐาน เช่น หน้ากระดาษ
สลับกัน หน้าหนังสือขาดหาย การเข้าเล่มไม่สมบูรณ์ สำนักพิมพ์ยินดีขอ
เปลี่ยนหนังสือเล่มใหม่ให้แก่ท่าน โปรดติดต่อและส่งหนังสือมาที่
บริษัท ไพลินบุ๊คเน็ต จำกัด (มหาชน) โทรศัพท์ 0 2540 1919 ต่อ 1208

คำนำสำนักพิมพ์

ระหว่างศตวรรษที่ 16-17 ประเทศไทยและบรรดาประเทศทางเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เปิดประวัติศาสตร์หน้าใหม่ด้วยการมาเยือนของชนชาวตะวันตก ที่อยู่อีกซีกโลกที่พยายามต่อเรือขนาดใหญ่เดินทางเข้ามาแม้จะมีจุดประสงค์หลักในการติดต่อค้าขายและเสาะหาเครื่องเทศ มีการแข่งขันกันระหว่างโปรตุเกส สเปน ช่วงที่โปรตุเกสเข้ามาทำการค้าและตั้งฐานมั่นที่มะละกา เกือบร้อยปีต่อมาอังกฤษ ฮอลันดา และฝรั่งเศสต่างก็ทยอยเดินทางมาแสวงหาผลประโยชน์และค้าขายบ้าง ยามนั้นชาติตะวันตกยังคงหยิ่งทะนงในความเป็นชาติอารยธรรม วิทยาการที่ก้าวหน้าและอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย หลังมาเยือนดินแดนเอเชียได้ไม่นานก็ข่มขู่คุกคามและบุกโจมตียึดเอาเมืองต่างๆ ไปตั้งเป็นเมืองท่าค้าขายและอาณานิคมสร้างความเดือดร้อนวุ่นวายไปทั่วเอเชียตะวันออกเฉียง

หนังสือแผ่นดินต้องคำสาป จากสมเด็จพระเจ้าเสือถึงแผ่นดินพระเจ้าบรมโกศ เป็นการเปิดบันทึกประวัติศาสตร์บทสำคัญอีกบทหนึ่ง ผู้เขียนไม่ระบุงกล่าวอย่างแน่ชัดว่าประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจริงหรือไม่ แต่ให้ผู้อ่านค่อยๆ ถอดบทเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่เมื่อครั้งสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระเพทราชา จนกระทั่งถึงยุคสมัยสมเด็จพระเจ้าเสือจนกระทั่งถึงยุคแห่งความวุ่นวายอีกครั้งในสมัยพระเจ้าบรมโกศ แล้วค่อยสรุปความด้วยตัวเองอีกครั้ง

หนังสือชุดประวัติศาสตร์ที่ดีและน่าสนใจอีกเล่มหนึ่งที่ทางสำนักพิมพ์ภูมิใจเสนอ

ปรารธนาดี

บรรณาธิการ

แผ่นดินต้องคำสาป

จากสมเด็จพระเจ้าเสือ
ถึงแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ

เกริกฤทธิ์ ไทศุณณภาพ เรียบเรียง

บทบรรณาธิการ

แผ่นดินต้องคำสาปเล่มนี้ ว่าด้วยเหตุการณ์ช่วงปลายกรุงศรีอยุธยา โดยลำดับเหตุการณ์ต่อจากสมัยสมเด็จพระเพทราชา มาสู่ยุคสมัยของสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ หรือสมเด็จพระสุริเยนทราธิบดี (พระเจ้าเสือ) สมเด็จพระเจ้าท้ายสระ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ไปจนกระทั่งถึงสิ้นกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ ๒

สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ หรือสมเด็จพระเจ้าเสือ เป็นกษัตริย์พระองค์ที่ ๒ แห่งราชวงศ์บ้านพลูหลวงต่อจากสมเด็จพระเพทราชา พระองค์มีชื่อเสียงในฐานะกษัตริย์ที่มีความเป็นสามัญชนมากที่สุดและดุจันที่สุดในสมัยกรุงศรีอยุธยา ทรงโปรดปรานการเสด็จออกประพาสโดยมิให้ราษฎรรู้ว่าเป็นพระเจ้าแผ่นดิน โปรดการประพาสทรงเบ็ด และทรงพระแสงปืนกระทำปาณาติบาตต่อเหล่ามัจฉา ทวีชาติ และบางครั้งก็ปลอมพระองค์เสด็จไปแข่งขามวยในงานตามชนบทประเทศ พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา บันทึกเหตุการณ์ในสมัยของพระองค์ไว้ไม่มาก อาจเพราะขาดหลักฐานทางประวัติศาสตร์ต่างๆ ซึ่งช่วงเวลานั้นชาวฝรั่งเศสและบาทหลวงถูกขับไล่ออกนอกราชอาณาจักรไม่แน แม้จะมีชาวต่างประเทศอื่นๆ พำนักอยู่ อาจมีเหตุการณ์อื่นๆ ที่น่าสนใจเกิดขึ้น แต่ไม่มีบันทึกเป็นหลักฐานปรากฏไว้

สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๙ หรือสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ หรือสมเด็จพระ
ภูมิทรหมหาราชท้ายสระเป็นพระราชโอรสองค์โตในสมเด็จพระเจ้าเสือ พระนามเดิม
เจ้าฟ้าเพชร ขึ้นครองราชย์ภายหลังการสวรรคตของพระราชบิดา โดยสถาปนาเจ้าฟ้าพร
พระอนุชา เป็นกรมพระราชวังบวรสถานมงคล

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศทรงมีพระนามเดิมว่า เจ้าฟ้าพร เป็นพระราชโอรส
ในสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ ทรงมีพระเชษฐา คือ เจ้าฟ้าเพชร (สมเด็จพระเจ้าท้ายสระ)
พระองค์ได้รับการสถาปนาเป็นพระบัณฑูรน้อยในรัชสมัยสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘
และเป็นกรมพระราชวังบวรสถานมงคลในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ เมื่อครั้งที่
พระเจ้าอยู่หัวท้ายสระสวรรคตนั้น ได้พระราชสมบัติให้แก่เจ้าฟ้าอภัยพระราชโอรส สมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวบรมโกศซึ่งดำรงพระยศเป็นกรมพระราชวังบวรสถานมงคลอยู่ไม่พอพระทัย
จึงเกิดสงครามแย่งชิงราชสมบัติกันขึ้น สุดท้ายเจ้าฟ้าพรมหาอุปราชได้รับชัยชนะและขึ้น
ครองราชสมบัติ

เมื่อเกิดสงครามแย่งชิงราชบัลลังก์กันขึ้นบ่อยครั้ง ทำให้ขุนนาง ข้าราชการ
ที่มีความรู้ความสามารถต้องถูกประหารล้มตายลงมาก ทำให้บ้านเมืองอ่อนแอ คับแค้น
รู้ข่าวว่ากรุงศรีอยุธยาอันเกิดเหตุไม่ปรองดองกัน จึงยกทัพเข้ามาบูรณ กระทั่งบ้านเมือง
ต้องเสียกรุงครั้งที่ ๒

มีเหตุการณ์และรายละเอียดปลีกย่อยมากมายในช่วงระยะเวลาที่พระมหา
กษัตริย์แต่ละพระองค์ขึ้นครองราชสมบัติ ทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมืองมอญ พม่า และ

คณะบาทหลวงที่ยังคงเดินทางเข้ามาเผยแผ่ศาสนาคริสต์ในราชอาณาจักร และพบกับความลำบากอย่างแสนสาหัสถึงขนาดที่ทางรัฐบาลสยามสั่งแบนดินเป็นคิลาจาริกปิดประจานไว้หน้าโบสถ์ และสั่งห้ามสอนศาสนาและห้ามผู้คนเข้ารับรีต ฝ่าฝืนจะถูกลงโทษสถานหนัก แต่กระนั้นคณะบาทหลวงก็ไม่ละความพยายามที่จะปฏิบัติภารกิจ จึงทำให้เกิดเหตุการณ์เลวร้ายและอยู่ติดรรมกับพวกเข้รีตขึ้นหลายครั้ง

บ้านเมืองที่มั่งคั่งด้วยค้าขายจากการที่มีชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาค้าขายอยู่อาศัยกันอย่างคึกคักต้องกลับเงียบเหงาทรุดโทรมและชาวเมืองก็มีสภาพชีวิตแบบเดิมๆ

นักประวัติศาสตร์หลายคนว่าที่บ้านเมืองกรุงศรีอยุธยาต้องล่มวาย เป็นเพราะด้วย **“สมเด็จพระนารายณ์มหาราชเฝ้ามีพระราชโองการสาปแช่ง”** ไว้ในช่วงก่อนที่พระองค์จะเสด็จสวรรคต เ็จจริงอย่างไรรั้น ผู้อ่านลองใช้วิจารณญาณดู

หนังสือประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยา จัดทำออกมาหลายเล่มต่อกัน แต่ละเล่มมีเรื่องราวที่บอกเล่าตามพระราชพงศาวดารทั้งไทยและต่างประเทศ มีรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ มาบอกเล่า อธิบายกำกับความ และพยายามทำให้การอ่านหนังสือในเชิงประวัติศาสตร์ไม่เป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่าย ในช่วงที่สังคมกำลังเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว การที่ได้ย้อนรอยไปหาเหตุการณ์ในอดีต เรียนรู้ชีวิตผู้คนในช่วงวันเวลาที่ผ่านมามีเป็น เรื่องที่น่าสนใจและมีประโยชน์มากทีเดียว ทั้งนี้ต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างมากที่ผู้อ่านได้ให้การติดตามผลงานของทางสำนักพิมพ์มาโดยตลอด

ด้วยความปรารถนาดี

เกธิกฤทธิ ไทคุณธนาภ

สารบัญ

● เหตุการณ์ภายในกรุงศรีอยุธยา	
หลังรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์	๑๔
● สมเด็จพระเพทราชามอบเวนราชสมบัติให้แก่เจ้าพระพิชัยสุนทร	๒๐
● เจ้าพระพิชัยสุนทร ถวายราชสมบัติแด่กรมพระราชวังบวรสถานมงคล	๒๖
● หลังพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระเพทราชา	๓๒
● สมเด็จพระนารายณ์มหาราช	
ได้ริดาเจ้าเมืองเชียงใหม่นางสนมลับ	๓๔
● นายเตือเมื่อครั้งดำรงพระยศเป็นหลวงสรศักดิ์	๔๐
● หลวงสรศักดิ์ร่วมก่อการกบฏ	
ยึดราชบัลลังก์สมเด็จพระนารายณ์มหาราช	๔๖
● ทหารเรือถึงชาติภูมิ โปรดสร้างพระอาราม ณ โปธิ์ประทับช้าง	๕๒
● อสนีบาตตกต้องยอดพระมณฑปวัดมงคลสมพิตร	๕๖
● กรมหมื่นเทพมายุ์ เสด็จประทับ ณ พระตำหนักวัดดุสิต	๕๘
● พระราชพิธีโสกันต์ พระตรีสน้อย	๖๐
● ได้ช้างงามต้องคชลักษณ์	๖๔

- โปรดให้ซ่อมแต่งยอดพระมณฑปพระพุทธบาท ๖๖
- โปรดเสด็จประพาส ทรงเปิดและล้อมช้างป่า ๖๘
- ทรงปลอมพระองค์
  - ชกมวยในงานฉลองพระอาราม ๗๐
- เสด็จประพาสล้อมช้างเถื่อน
  - ณ ป่าแขวงเมืองนครสวรรค์ ๗๔
- ลงพระราชอาญา เจ้าฟ้าเพชรและเจ้าฟ้าพร ๘๒
- พระองค์รัตนาคิดการทุจริต
  - ให้หาหมอยาทำเสน่ห์ ๘๘
- ทรงยินดีในการอันสว่างสว
  - ด้วยนางกุมาริยังมีได้มีระดู ๙๒
- ประหารและตั้งศาลเพียงตา
  - นายสิงห์ท้ายเรือพระที่นั่ง ๙๖
- ประกอบพระราชพิธี
  - นมัสการรอยพระพุทธบาท ๑๐๔
- สมเด็จพระสุริเยนทราธิบดี (พระเจ้าเสือ) เสด็จสวรรคต ๑๐๘
- พระราชพิธีราชาภิเษก สมเด็จพระเจ้าท้ายสระ ๑๑๒
- ห้ามมิให้คนทั้งปวงรับประทานปลาตะเพียน ๑๑๖

● สำเร็จโทษพระองค์เจ้าดำ	๑๑๘
● ถวายพระเพลิงพระบรมศพ สมเด็จพระสุริเยนทราธิบดี	๑๒๐
● เสด็จนมัสการพระพุทธรูป พระอัยยิกกรมหมื่นเทพมหายศสวรรคต	๑๒๒
● นักเสด็จเจ้าเมืองกัมพูชา วิวาทกับนักแก้วฟ้า	๑๒๔
● โปรดให้ทางหลวงสลักศิลา ห้ามมิให้สอนคริสต์ศาสนา	๑๓๐
● ปฏิสังขรณ์วัดมเหยงค์และวัดกุฎีดาว	๑๓๔
● ต่อกำปั่นไทรมูขุ บรรทุกช้างไปขายต่างเมือง	๑๓๖
● พระอัยยิกกรมหลวงโยธาเทพ เสด็จสู่การทวงยศ	๑๓๘
● ชุบคล่องมหาชัยและคลองเกร็ดน้อย	๑๔๐
● เสด็จประพาสโพธิ์ช้าง ณ ป่าหัวเมืองนครนายก	๑๔๔
● สมเด็จพระเจ้าท้ายสระเสด็จนมัสการพระพุทธรูป	๑๔๘
● ชะลอเลิกพระพุทธรูปไสยาสน์และปฏิสังขรณ์วัดป่าโมก	๑๕๒
● สมเด็จพระเจ้าท้ายสระ ทรงพระประชวร	๑๕๘
● สงครามระหว่างเจ้าฟ้าอภัยกับพระมหาอุปราช	๑๖๒
● สมเด็จพระเจ้าท้ายสระสวรรคต	๑๖๖
● สงครามแย่งชิงราชบัลลังก์	๑๖๘

● เจ้าฟ้าอภัยแลเจ้าฟ้าปรเมศร์ ลงเรือพระที่นั่งหนึ่ง	๑๗๒
● สำเร็จโทษพระองค์แก้ว	๑๗๔
● ประหารชีวิต พระยาพิชัยราชาและพระยายมราช	๑๘๒
● เว้นโทษหมื่นราชสิทธิธรรม แก่ปะขาวจันเพชร์	๑๘๔
ปราบดาภิเษก สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ	๑๘๘
● บาทหลวงในกรุงสยาม	
และบันทึกสำคัญทางประวัติศาสตร์	๑๙๒
● ปักศิลาประจาน ห้ามสอนคริสต์ศาสนา	๑๙๔
● ขึ้นพระตำหนักห้าง ทอดพระเนตรล้อมช้าง	๒๐๐
● จินก่อกบฏ	
บุกเข้าไปในพระราชวัง	๒๐๒
● กรมขุนเสนาพิทักษ์วางแผนหมายชิงราชสมบัติ	๒๐๔
● นักแก้วฟ้าถวายนางช้างเผือก	๒๐๘
● โปรดให้ซ่อมแปลง พระที่นั่งทั้งสามปราสาท	๒๑๐
● กรมหลวงอภัยนุชิตสิ้นพระชนม์ แลทรงบำเพ็ญพระราชกุศล	๒๑๒
● ทาเหตุจับไล่ชาวฮอลันดาออกนอกราชอาณาจักร	๒๑๔
● โปรดตั้งกรมขุนเสนาพิทักษ์ เป็นกรมพระราชวังบวรสถานมงคล	๒๒๐

● ได้ช้างงามและช้างเนียม	๒๒๒
● เจ้าเมืองเกาะตะมะและทวาย เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร	๒๒๔
● เพลิงไหม้พระราชวัง	๒๒๘
● พระเจ้าอังวะส่งคณะทูต มาจำเริญทางพระราชไมตรี	๒๓๖
● ได้ช้างพลายเถื่อนงามจากนครศรีธรรมราช	๒๔๐
● พบบ่อทองคำที่ตำบลบางสะพาน	๒๔๔
● สมเด็จพระบรมโกศเจ้าเสด็จนมัสการพระพุทธบาท	๒๔๘
● พม่าหงสาวดีก่อนกบฏไค้ยกขึ้นตั้งรกรากอยู่ริมทอกลาย	๒๕๒
● โปรดส่งกองทัพ ยกไปจัดการกรุงกัมพูชา	๒๕๖
● สมิงทอกลายหนีกบฏพม่า เข้ามาพึ่ง ณ กรุงศรีอยุธยา	๒๖๐
● เสด็จทอดพระเนตรล้อมช้าง ณ ป่าเมืองลพบุรี	๒๖๔
● กรมพระราชวังบวร เสด็จเข้าทำธุระด้วยเจ้าฟ้าสังวาล	๒๖๘
● กรมขุนพรพินิตเป็นพระราชวังบวรสถานมงคล	๒๗๔
● เหตุการณ์วิปริตนิमित เมื่อครั้งสมเด็จพระบรมโกศเจ้าไกลเสด็จสวรรคต	๒๗๘
● กรมขุนพรพินิต ขึ้นครองราชสมบัติ	๒๘๒
● หนังสือและเอกสารอ้างอิง	๒๘๖

เหตุการณ์ภายในกรุงศรีอยุธยา หลังรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์

หลังจากที่ประเทศสยามเจริญรุ่งเรืองจากการที่ได้มีชาวต่างประเทศเดินเรือเข้ามาค้าขายและหมายมั่นจะให้กรุงศรีอยุธยาเป็นเมืองท่าสำคัญอีกแห่งหนึ่งในภูมิภาคนี้ จึงได้ชวนกันเดินทางเข้ามาค้าขาย ขนถ่ายสินค้าและแวะพักจอดเรือ ทำให้ยามนั้น บ้านเมืองจึงคราคร่ำไปด้วยชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะชาติยุโรป อันได้แก่ โปรตุเกส ฮอลันดา อังกฤษ ที่พยายามเผยแพร่อิทธิพลและเสาะหาผลประโยชน์ทางการค้าขาย จากดินแดนแถบนี้อย่างมากที่สุด

ในขณะที่เหตุการณ์ภายในราชสำนักสยามก็มีการแก่งแย่งราชสมบัติเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีการประหัตประหารขุนนาง ข้าราชการที่มีแต่เก่าแก่นั้นล้มตายลงมาก ครั้นผู้แก่งแย่งแต่ละฝ่ายทำสงครามสู้รบกันนั้น ความเดือดร้อนก็ตกอยู่กับบรรดาขุนนาง ข้าราชการ หากจงรักภักดีฝ่ายหนึ่ง ครั้นอีกฝ่ายได้รับชัยชนะขึ้นครองราชสมบัติก็จะถูกกวาดต้อนไปประหาร บ้างก็ถูกลงโทษกักขังลงพระราชอาญา แม้ไม่ได้กระทำความผิดใดๆ ก็ตาม กระทั่งภายในราชสำนักขาดแคลนขุนนางข้าราชการที่จะเข้าทำงานตามตำแหน่ง จนต้องว่าจ้างชาวต่างประเทศเข้ามาทำงาน ในจำนวนนั้นมีทั้งจีน ญี่ปุ่น เขมร ลาว รวมทั้งชาวตะวันตกที่นอกจากจะมารับจ้างเป็นทหารช่วยในราชการสงครามแล้ว บางคนยังได้รับตำแหน่งสำคัญๆ ในราชสำนักด้วย

ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเจ้า เป็นช่วงที่มีชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาภายในราชอาณาจักรอย่างมากมาย ทั้งเพื่อแสวงโชค คำขาย พักอาศัย และเผยแพร่ศาสนา ซึ่งทางรัฐบาลสยามนั้นก็นิยมการค้าขาย โดยมีชาวฮอลันดา โปรตุเกสได้แต่งทูตเข้ามาทำสัญญาทางพระราชไมตรีและการค้า

สถานการณ์บ้านเมืองสยามในยุคนั้น จึงมีแต่ความเจริญรุ่งเรืองและมั่งคั่งจากการค้าขาย มีการแต่งคณะทูตเดินทางไปเจริญทางพระราชไมตรีกับต่างประเทศบ่อยครั้ง และคณะทูตจากต่างประเทศก็เดินทางเข้ามาอยู่พักบ่อย มีการจัดเตรียมต้อนรับคณะราชทูตและชาวอนัฏฐิณูพระราชสาส์นอย่างยิ่งใหญ่ มีการก่อสร้างตึกอาคารสมัยใหม่เพื่อจัดงานเลี้ยงรับรองอย่างหรูหราแบบยุโรป การภายหลังที่รัฐบาลสยามเกิดปัญหาและมีเหตุการณ์วุ่นวายเกี่ยวกับชาวต่างประเทศที่เข้ามาค้าขายและอยู่อาศัยบ่อยครั้ง ทั้งการขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ทางการค้า ชาวต่างชาติบางพวกที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารเกิดโลภละโมภหาทางยึดพระราชวังหมายเป็นกษัตริย์ครองแผ่นดินเสียเอง

คอนสแตนติน ฟอลคอน ขุนนางชาวต่างประเทศที่เข้ามารับราชการทำงานสนองพระเดชพระคุณมีความดีความชอบจนได้ตำแหน่งเป็นเจ้าพระยาวิไชยณรงค์ อัครมหาเสนาบดีมีหน้าที่ดูแลเรื่องการต่างประเทศ วางนโยบายทางการค้าผิดพลาดทำให้รัฐบาลต้องประกาศสงครามกับอังกฤษ ในช่วงที่มีปัญหาทางการค้ากับเนเธอร์แลนด์ถึงขนาดทางเนเธอร์แลนด์ยกเรือรบมาปิดน่านน้ำไม่ให้เรือสยามเดินทางออกนอกประเทศ ก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้นนั้น สมเด็จพระนารายณ์มหาราชเจ้า ยอมลงพระนาม

ในสัญญาสงบศึกและสงครามทูตไปเจริญพระราชไมตรียังประเทศฝรั่งเศส ซึ่งยามนั้นพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ แห่งประเทศฝรั่งเศสมีอำนาจและอิทธิพลอย่างมาก และเป็นชาติมหาอำนาจยุโรปอีกชาติหนึ่ง ทรงปรารถนาให้สยามช่วยสนับสนุนคณะบาทหลวงที่เดินทางเข้ามาเผยแผ่คริสต์ศาสนาในกรุงศรีอยุธยา จึงทรงยินดียิ่งเป็นพระราชไมตรีและให้ความช่วยเหลือแก่สยามอย่างมากมาย โดยส่งกองทัพเข้ามาช่วยรักษาสถานการณ์ไม่ให้ทหารอังกฤษหรือกองเรือรบเนเธอร์แลนด์เข้ามารุกรานหรือสร้างความไม่สงบในราชอาณาจักรสยามได้อีก

ครั้งนั้นเกิดความไม่พอใจแก่บรรดาขุนนางข้าราชการภายในราชสำนักด้วยไม่เข้าใจในสถานการณ์ว่าเหตุใดทางฝรั่งเศสจึงส่งคณะบาทหลวง ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิทยาการต่างๆ รวมทั้งกองทหารจำนวนหนึ่งมาช่วยฝึกหัดขุนนาง ข้าราชการ และกองทัพสยามให้รู้จักขนบธรรมเนียมและระบบการจัดทัพอย่างยุโรป ขุนนางส่วนหนึ่งเกรงว่าสยามจะกลายเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส

นายเดื่อ หรือ ขุนหลวงสรศักดิ์ พระราชบุตรเลี้ยงไม่พอใจบรรดาชาวต่างประเทศที่เข้ามาบริหารราชการในราชสำนัก โดยเฉพาะเจ้าพระยาวิฑูรย์ซึ่งเป็นพี่ปนัดดาของสมเด็จพระนารายณ์ในยามนั้น จึงเกิดเรื่องขัดแย้งและหาทางลัดอำนาจเจ้าพระยาวิฑูรย์ทรง กระทั่งเกิดเหตุการณ์เลวร้ายอันสืบเนื่องเกี่ยวกับชาวต่างประเทศขึ้นบ่อยครั้ง ครั้นสมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงพระประชวร ขุนหลวงสรศักดิ์จึงปรึกษากับพระเพทราชาผู้เป็นบิดา และได้รับพระราชโองการให้ว่าราชการแทนพระองค์ ทำการ

ก่อกบฏยึดพระราชอำนาจ สำเร็จโทษเจ้าพระยาวิฑูรย์และรัชทายาทที่มีสิทธิขึ้นครองราชบัลลังก์ รวมทั้งหาทางกำจัดกองทหารฝรั่งเศสซึ่งประจำการอยู่ที่กรุงธนบุรี และเมืองมะริด

สมเด็จพระนารายณ์มหาราชเจ้าตรัสทราบเรื่องราวที่เกิดขึ้น ทรงโหม่นสลดด้วยพระอาการประชวรหนักจึงเสด็จสวรรคตลง ก่อนสวรรคตสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเจ้าทรงมีพระบรมราชโองการสาปแช่งให้หลวงสรศักดิ์ (นายเดื่อหรือพระเจ้าเสือ) ราชโอรสลับ กับพระเพทราชาผู้เป็นพระสหายสนิทและผู้ร่วมก่อกบฏแย่งชิงราชบัลลังก์นั้นประสบกับพิบัติภัยไปทุกวิถีทาง

ครั้งนั้นเกิดสงครามกลางเมืองระหว่างกองทัพของทางรัฐบาลสยามกับกองทหารฝรั่งเศสที่ประจำการอยู่ที่ป้อมบางกอกและที่เมืองมะริด พระเพทราชาได้ว่าจ้างทหารมลายูมาช่วยรบ และกองทหารเนเธอร์แลนด์ส่วนหนึ่งที่ไม่ชอบใจฝรั่งเศสมาช่วยสนับสนุน การรบดำเนินไปอย่างดุเดือด กองทหารฝรั่งเศสที่ไม่ได้เตรียมกองกำลังมาเพื่อการสู้รบทำสงคราม หากมาเพื่อเป็นทหารครูฝึกอบรมเท่านั้น แต่ก็ต้องทำการตอบโต้ป้องกันตัวอย่างสุดความสามารถ

สุดท้ายแล้วกองทหารและชาวฝรั่งเศส คณะบาทหลวงที่อยู่ในประเทศสยามยินยอมที่จะเดินทางออกจากราชอาณาจักร

สมเด็จพระเพทราชาขึ้นครองราชสมบัติโดยมีหลวงสรศักดิ์ขึ้นดำรงตำแหน่งพระมหากษัตริย์ แต่เหตุการณ์บ้านเมืองในยามนั้นก็ทำให้มีความสงบราบคาบแต่อย่างใด เนื่องจากสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเจ้าทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ กอปร

ด้วยคุณงามความดี และทรงพระบำราฐบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองอย่างมากจนเป็นที่
เคารพรักของอาณาประชาราษฎร์ทั้งสยามและต่างประเทศทั้งปวง

การยึดพระราชอำนาจของพระเพทราชาและหลวงสรศักดิ์ครั้งนั้น มีขุนนาง
ข้าราชการส่วนหนึ่งที่พอใจและส่วนหนึ่งก็ยังคงสวามิภักดิ์ต่อองค์สมเด็จพระนารายณ์บรม
บพิตรเจ้าอยู่มากร เมื่อพระเพทราชาขึ้นปกครองบ้านเมือง กรุงศรีอยุธยาก็ต้องทำสงคราม
ปราบปรามพวกกบฏที่ไม่ยอมลงด้วยอยู่หลายต่อหลายครั้ง กระทั่งกรมหลวงโยธาเทพ
และกรมหลวงโยธาทิพย์ที่ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นพระอัครมเหสีฝ่ายขวา ฝ่ายซ้าย ก็มี
ยินยอมถวายงานราชการจนต้องหาหมอยาทำเสน่ห์ขึ้นในราชสำนัก พระอัครมเหสีทั้งสอง
จึงต้องฝันพระทัยยินยอม ภายหลังได้ตั้งครุฑและประสูติพระราชโอรสออกมา ทรงพระ
นาม “เจ้าพระขวัญ”

มีเหตุการณ์มากมายเกิดขึ้นในช่วงสมัยสมเด็จพระเพทราชา พระมหากษัตริย์
ผู้ซึ่งถูกกล่าวถึงมากที่สุดพระองค์หนึ่ง โดยเฉพาะเป็นเหตุทำให้กรุงศรีอยุธยาที่กำลังเจริญ
รุ่งเรืองต้องล่มสลายและกลับมาสู่วิถีชีวิตแบบดั้งเดิม

บ้านเมืองที่เคยเจริญรุ่งเรืองและคราคร่ำไปด้วยสำเภาค้าขายสินค้าจากต่าง
ประเทศทั้งพ่อค้าคนกลางกิจ รวมทั้งชาวต่างชาติต่างๆ ที่นำพาขนบธรรมเนียมและวิทยาการ
สมัยใหม่เข้ามาเผยแพร่ และช่วยทำให้สยามก้าวสู่ความเป็นอารยประเทศก็กลับสู่สภาพ
แบบดั้งเดิม อาณาประชาราษฎร์อยู่กันอย่างเรียบง่าย สุขสงบ ประกอบอาชีพด้วยการ
ทำไร่นา และค้าขายเพียงเล็กน้อย

สมเด็จพระเพทราชา
มอบเวนราชสมบัติให้แก่
เจ้าพระพิชัยสุนทร

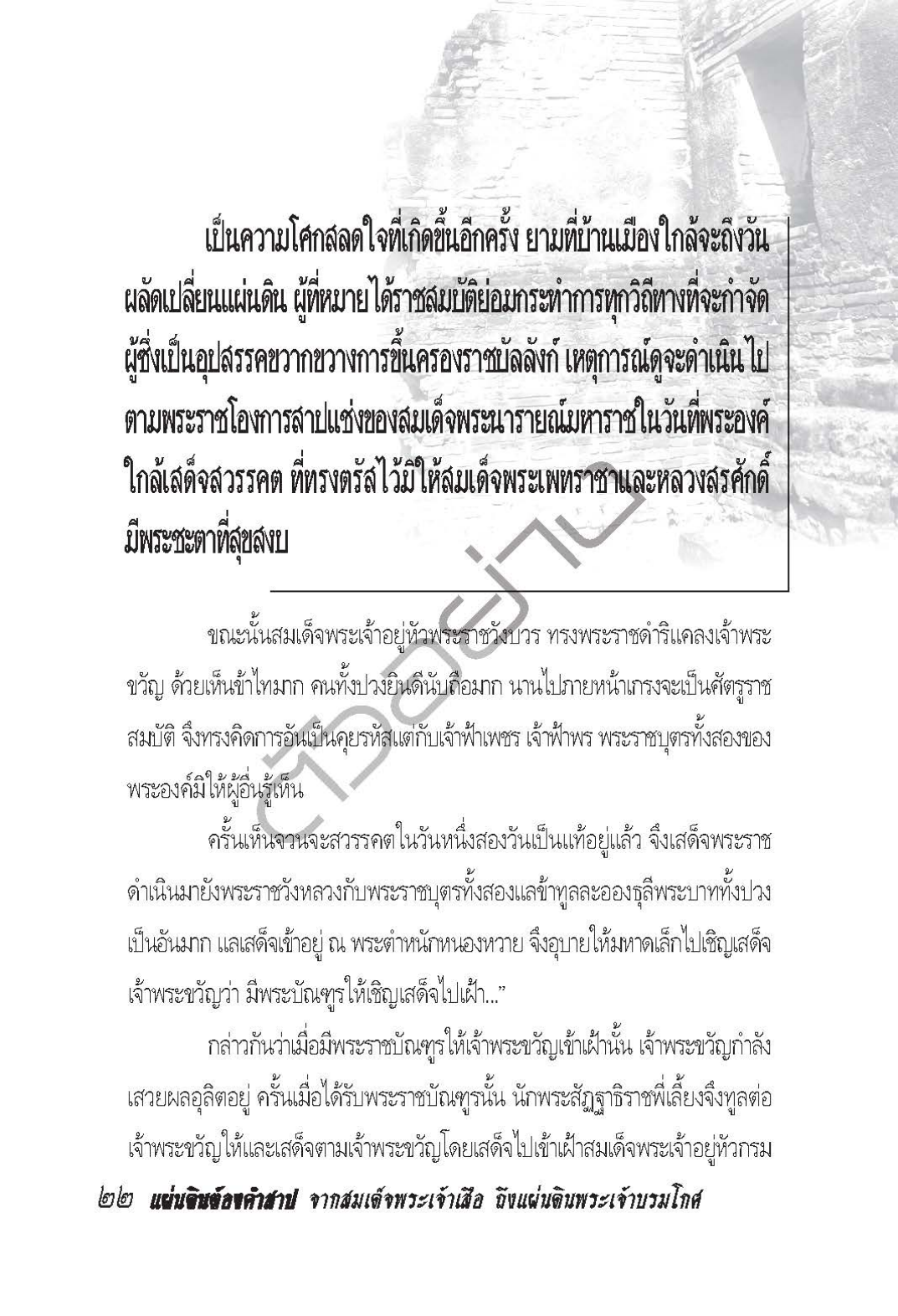

ปลายรัชสมัยสมเด็จพระเพทราชา เกิดเหตุการณ์โคกสลดอนสืบเนื่องเกี่ยวกับการสืบราชสมบัติอีกครั้ง กล่าวคือในปี พ.ศ. ๒๒๔๖ สมเด็จพระเพทราชาทรงประชวรพระอาการหนักเกินกว่าที่แพทย์หลวงจะถวายการรักษา และสมเด็จพระเพทราชาจนใกล้เสด็จสวรรคตนั้น

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกรมพระราชวังบวร หรือพระมเหสุปราชสรศักดิ์ซึ่งมีสิทธิในการขึ้นครองราชสมบัติสืบสนองพระราชโองการนั้น ทรงตรัสเห็นเจ้าพระขวัญพระราชนิเวศน์ของสมเด็จพระเพทราชาที่กรมหลวงโยธาเทพนั้นมีความหมาย ข้าราชการให้ความนิยมนับถือและนับถือมาก ทั้งเป็นที่รักใคร่ของบรรดาอาณาประชาราษฎร์ทั้งปวง สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกรมพระราชวังบวรจึงทรงพระราชดำริแคลงเจ้าพระขวัญ เกรงว่าต่อไปจะเป็นปัญหาในราชสมบัติ จึงได้ตรัสปรึกษากับเจ้าฟ้าเพชรและเจ้าฟ้าพรราชบุตรีทั้งสองถึงความดังกล่าว ต่อมาจึงทรงมีพระบัญชาตรัสให้เจ้าพระขวัญมาเข้าเฝ้า

“...ครั้นถึงเดือนสาม สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประชวรลงได้ประมาณ ๑๕ วัน แลพระโรคนั้นก็รีบหนักลง จะเสวยพระกระยาหารก็ไม่ได้ เกือบใกล้สวรรคตอยู่แล้วแลพระราชวงศานุวงศ์ และท้าวข้าทูลละอองธุลีพระบาทผู้ใหญ่ผู้น้อยทั้งหลายก็เข้าไปนอนอยู่ในพระราชวังพร้อมกันสิ้น

เป็นความโศกสลดใจที่เกิดขึ้นอีกครั้ง ยามที่บ้านเมืองใกล้จะถึงวัน
ผลัดเปลี่ยนแผ่นดิน ผู้ที่หมายไ้ตราหสมบัติย่อมกระทำการทุกวิถีทางที่จะกำจัด
ผู้ซึ่งเป็นอุปสรรคขวางกั้นการขึ้นครองราชบัลลังก์ เหตุการณ์นี้จะดำเนินไป
ตามพระราชโองการสาปแช่งของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชในวันที่พระองค์
ใกล้เสด็จสวรรคต ที่ทรงตรัสไว้มิให้สมเด็จพระเพทราชาและหลวงสรศักดิ์
มีพระชะตาที่ลุ่มลง

ขณะนั้นสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชวังบวร ทรงพระราชดำริเคลงเจ้าพระ
ขวัญ ด้วยเห็นเข้าไ้หมก คนทั้งปวงยินดีนับถือมาก นานไปภายหน้าเกรงจะเป็นศัตรูราช
สมบัติ จึงทรงคิดการอันเป็นคุ้ยริสแต่กับเจ้าฟ้าเพชร เจ้าฟ้าพร พระราชบุตรทั้งสองของ
พระองค์มิให้ผู้รู้เห็น

ครั้นเห็นจวนจะสวรรคตในวันที่หนึ่งสองวันเป็นแต่อยู่แล้ว จึงเสด็จพระราช
ดำเนินมายังพระราชวังหลวงกับพระราชบุตรทั้งสองเข้าทูลละอองธุลีพระบาททั้งปวง
เป็นอันมาก แลเสด็จเจ้าอยู่ ๓ พระตำหนักหนองหอย จึงอุบายให้มหาดเล็กไปเชิญเสด็จ
เจ้าพระขวัญว่า มีพระบัณฑูรให้เชิญเสด็จไปเฝ้า...”

กล่าวกันว่าเมื่อมีพระราชบัณฑูรให้เจ้าพระขวัญเข้าเฝ้านั้น เจ้าพระขวัญกำลัง
เสวยผลุลือตอยู่ ครั้นเมื่อได้รับพระราชบัณฑูรนั้น นักพระสัญญาธิราชพี่เลี้ยงจึงทูลต่อ
เจ้าพระขวัญให้และเสด็จตามเจ้าพระขวัญโดยเสด็จไปเฝ้าสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกรม

พระราชวังบวร ณ พระตำหนักหนองหวาย และมีข้าไททั้งปวงตามเสด็จไปด้วยเป็นจำนวนมาก

ครั้นเมื่อเจ้าพระขวัญเสด็จไปเข้าเฝ้าถวายบังคม สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกรมพระราชวังบวรหรือพระมहाอุปราชสรศักดิ์ ก็มีพระบัญชาห้ามไม่ให้พระพี่เลี้ยงและข้าไททั้งปวงที่มานั้นตามเสด็จเข้าไปภายในพระตำหนัก จากนั้นก็ให้เจ้าพนักงานปิดประตู

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกรมพระราชวังบวรหรือพระมहाอุปราชสรศักดิ์ ตรัสสั่งให้จับเอาเจ้าพระขวัญไปสำเร็จโทษด้วยท่อนจันทน์ภายในตำหนักนั้นแล้วนำพระศพออกไปฝัง ณ วัดโคกพระยา

พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับหลวง กล่าวถึงเหตุการณ์วันนั้นว่า

“...ครั้นเจ้าพระขวัญมาถึงเสด็จเข้าไปเฝ้าถวายบังคมแล้ว มีพระบัญชาให้ห้ามพระพี่เลี้ยงและข้าไททั้งปวง มิให้ตามเสด็จเข้ามาเลยให้ปิดประตูกำแพงแก้วนั้นเสีย จึงให้จับเอาเจ้าพระขวัญสำเร็จโทษเสียด้วยท่อนจันทน์ในพระตำหนักหนองหวาย เสร็จแล้วก็ให้เอาพระศพใส่ถุงแล้วใส่ลงในแม่น้ำ ให้ข้าหลวงเอาออกไปฝังเสีย ณ วัดโคกพระยา แล้วเสด็จกลับยังพระราชวังบวรสถานมงคล ฝ่ายนักพระสัญญาพระพี่เลี้ยงและข้าไททั้งปวงแจ้งว่าเจ้าของตัวเป็นเหตุแล้ว ก็ชวนกันร้องไห้กลับมากลุมแก่เจ้าฟ้ากรมหลวงโยธาเทพ ซึ่งเป็นพระมารดา...”

เป็นความโศกสลดใจที่เกิดขึ้นอีกครั้ง ยามที่บ้านเมืองใกล้จะถึงวันผลัดเปลี่ยนแผ่นดิน ผู้ที่หมายไ้ได้ราชสมบัติย่อมกระทำการทุกวิถีทางที่จะกำจัดผู้ซึ่งเป็นอุปสรรค

ชาวทวารวดีขึ้นครองราชบัลลังก์ เหตุการณ์นี้จะดำเนินไปตามพระราชโองการสาปแช่ง
ของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ในวันที่พระองค์ไกล่เสด็จสวรรคต ที่ทรงตรัสไว้มิให้
สมเด็จพระเพทราชาและหลวงสรศักดิ์มีพระชะตาที่สุขสงบ

เจ้าฟ้ากรมหลวงโยธาเทพอันเป็นพระราชชนนีของเจ้าพระขวัญนั้น ขณะที่เจ้า
พระขวัญราชบุตรทูลลาไปเฝ้ากรมพระราชวังบวรนั้น เข้าที่พระบรมมยุรีย์มิรู้ว่าจะเกิด
เหตุการณ์ร้ายกับราชบุตรถึงแก่สิ้นพระชนม์นั้น กล่าวกันว่าเจ้าฟ้ากรมหลวงโยธาเทพ
นั้นยังมีได้บรมมสนธิ พอเคลิ้มหลับตาลก็ได้ยินเสียงพระราชบุตรมาทูลว่า

“ข้าพเจ้าขอพระราชทานผลอุทิศหัวนซีกที่เหลืออยู่นั้นสวดยต่อไป”

เจ้าฟ้ากรมหลวงโยธาเทพก็ตกพระทัยบรมตื่นขึ้นในทันใดนั้น ครั้นออกมา
นอกพระที่นั่งผลอุทิศซีกหนึ่งที่เหลือค้างอยู่ก็ยังไม่รู้ว่าจะเกิดความอันตรายขึ้น และทราบ
ว่าเจ้าพระขวัญราชบุตรเสด็จไปเฝ้าสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกรมพระราชวังบวร ณ ตำหนัก
หนองหวาย กระทั่งเมื่อนักพระสัญญาธรรมาธิบดีและบรรดาข้าไทที่ติดตามเจ้าพระ
ขวัญไปกลับมายังพระตำหนักแล้วว่าให้กราบทูลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

เจ้าฟ้ากรมหลวงโยธาเทพเมื่อทราบว่าเกิดเหตุการณ์ร้ายกับเจ้าพระขวัญ ราชบุตร
นั้นก็ทรงตกพระทัย ทรงพระกันแสงว่าให้ถึงราชบุตรเป็นกำลัง ด้วยไม่ทรงคิดว่าจะเกิด
เหตุการณ์เช่นนี้ขึ้น แล้วจึงเสด็จขึ้นไปเฝ้าสมเด็จพระเพทราชาซึ่งทรงประจวบหนกอยู่ ณ
พระตำหนักบรรยงค์รัตนสนธิ์

เจ้าฟ้ากรมหลวงโยธาเทพทรงพระโศการ่าให้กราบทูลโดยมูลคดีทั้งปวง แล้วทูล

๒๔ แผ่นดินต้องคำสาป จากสมเด็จพระเจ้าเสือ ถึงแผ่นดินพระเจ้าบรมโกศ